

ANALÝZA

29. dubna 2020

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Dvě třetiny států EU ve 4. čtvrtletí roku 2019 překročilo stanovený národní cíl v zaměstnanosti 20-64letých osob. Průměrná míra zaměstnanosti členských zemí EU28 ovšem na 75 procentní hranici nedosáhla. Celková průměrná míra nezaměstnanosti států EU činila ve 4. čtvrtletí loňského roku 6,3 procenta. Mezi zeměmi EU byla v České republice celková obecná míra nezaměstnanosti ve 4. čtvrtletí roku 2019 výrazně nejnižší, míra nezaměstnanosti mužů u nás činila 1,8 procent, nezaměstnanost žen v ČR byla 2,4 %.

ČR je stále na čtvrté příčce s nejvyšší mírou zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20–64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 4. čtvrtletí 2019 míra zaměstnanosti v zemích EU28 byla v průměru 74,1 %, tedy téměř o 1 procento méně než je stanovený cíl. Z pohledu meziročního srovnání se průměrná unijní míra zaměstnanosti v porovnání se 4. čtvrtletím roku 2018 zvýšila o 0,7 procentních bodů. Vyšší průměrné meziroční zvýšení zaměstnanosti bylo u žen než u mužů.

Ve 4. čtvrtletí 2019 hranici 75 procent dosáhlo sedmáct sledovaných států Evropy – Švédsko, Estonsko, Německo, Česká republika, Nizozemsko, Spojené království, Dánsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Finsko, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko, Kypr, Irsko a Maďarsko. Na druhé straně nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku, Itálii a v Chorvatsku.

Dále je pro danou míru zaměstnanosti každé z členských zemí stanoven národní cíl. Definice národních cílů v oblasti zaměstnanosti jsou srovnatelné s celounijní úrovní. Ve 4. čtvrtletí 2019 tuto národní míru zaměstnanosti v zemích EU28 splňuje 18 států (Švédsko, Estonsko, Německo, Česká republika, Nizozemsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko, Kypr, Irsko, Maďarsko a s úrovní pod požadovaným unijním průměrem Slovensko, Polsko, Rumunsko, a Chorvatsko).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míru zaměstnanosti má dlouhodobě Švédsko (81,8 %). Nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku (61,2 %).

Ve 4. čtvrtletí 2019 se Česká republika zařadila na čtvrté místo mezi zeměmi EU28, když míra naší zaměstnanosti byla 80,5 %. Ze sousedních států má vyšší zaměstnanost Německo (80,9 %) a z dalších sousedních zemí, jež splňuje stanovenou průměrnou hranici zaměstnat alespoň 75 % populace ve věkové kategorii 20 až 64 let, je Rakousko (s mírou zaměstnanosti 77,0 %). Na Slovensku (73,6 %) i v Polsku (73,4 %) mají míru zaměstnanosti těsně pod unijním průměrem, ale byl zde splněn národní cíl v dosažení dané míry zaměstnanosti.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20–64letých v členských zemích EU (v %)

Země (cíl strategie)	4. čtvrtletí 2019			Rozdíl v p. b. 4. Q 2019 - 4. Q 2018		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko (> 80 %)	81,8	84,1	79,5	-0,3	-0,1	-0,5
Estonsko (76 %)	81,3	84,7	77,9	0,6	-0,4	1,4
Německo (77 %)	80,9	84,7	76,9	0,5	0,4	0,4
Česká republika (75 %)	80,5	87,8	73,0	0,0	0,0	0,1
Nizozemsko (80 %)	80,4	85,0	75,8	0,5	0,2	0,9
Spojené království	79,7	84,4	75,0	0,7	0,3	1,0
Dánsko (80 %)	78,8	82,3	75,2	1,2	0,9	1,5
Litva (72,8 %)	78,4	78,7	78,0	0,1	-0,5	0,6
Lotyšsko (73 %)	77,9	80,1	75,8	0,9	1,1	0,8
Malta (70 %)	77,7	87,9	66,3	1,4	1,1	1,7
Finsko (78 %)	77,3	78,4	76,1	0,6	-0,2	1,3
Rakousko (77 %)	77,0	81,3	72,6	0,7	0,4	0,8
Portugalsko (75 %)	76,3	79,8	73,0	0,6	0,3	0,8
Slovinsko (75 %)	76,2	78,5	73,7	-0,3	-1,5	0,9
Kypr (75-77 %)	76,0	81,7	70,7	1,5	1,5	1,4
Irsko (69-71 %)	75,7	81,9	69,5	1,1	1,2	0,8
Maďarsko (75 %)	75,6	83,4	67,8	0,9	1,1	0,7
Bulharsko (76 %)	74,9	79,9	69,8	2,4	2,7	2,0
EU28 (75 %)	74,1	79,8	68,5	0,7	0,6	0,9
Slovensko (72 %)	73,6	80,1	67,0	0,5	0,3	0,7
Polsko (71 %)	73,4	81,6	65,2	1,3	1,8	0,7
Lucembursko (73 %)	72,9	77,2	68,4	-0,1	-0,2	-0,1
Francie (75 %)	71,9	75,4	68,7	0,4	0,1	0,9
Rumunsko (70 %)	71,1	80,9	61,0	1,6	2,5	0,6
Belgie (73,2 %)	70,5	74,3	66,7	0,0	-0,1	0,1
Španělsko (74 %)	68,5	74,2	62,8	0,8	0,4	1,2
Chorvatsko (62,9 %)	67,0	71,6	62,5	1,8	0,9	2,8
Itálie (67-69 %)	63,7	73,7	53,9	0,7	0,9	0,6
Řecko (70 %)	61,2	71,1	51,4	1,5	0,5	2,3

Zdroj: Eurostat

Průměrná míra zaměstnanosti mužů za EU28 činila 79,8 % a převyšovala tak míru zaměstnanosti žen (68,5 %) o 11,3 procentních bodů. Ve všech zemích EU je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Zaměstnanost mužů v České republice s 87,8 procenty byla v tomto čtvrtletí hned po Maltě nejvyšší ve srovnání s ostatními členskými zeměmi. Švédsko má stále nejvyšší míru zaměstnanosti žen, která v tomto čtvrtletí činila 79,5 %. V ČR zaměstnanost žen byla na 73,0 procentech.

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Nezaměstnanost mužů i žen ve věku 15–64 let je v naší republice opět nejnižší

Celková průměrná míra nezaměstnanosti za státy EU28 se o desetinu zvýšila a ve 4. čtvrtletí činila 6,3 %. Dvě třetiny států Evropské unie mají míru nezaměstnanosti pod celkovým průměrem. Státy jižní Evropy zaznamenávají výrazně vyšší nezaměstnanost oproti zbylým státům EU28.

V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období nejnižší, když celková míra nezaměstnanosti za dané období dosahovala v ČR 2,1 %, u mužů 1,8 %. Míra nezaměstnanosti žen byla v tomto období také nejnižší v České republice a činila 2,4 %. Sousední státy jako Polsko (2,9 %) a Německo (3,1 %) se zařadilo na druhé a třetí místo v porovnání s ostatními státy Evropské unie s nejnižší celkovou úrovní nezaměstnanosti. Další ze sousedních států Rakousko (s 4,2 %) je v první polovině uvedeného žebříčku seřazeného od nejnižší nezaměstnanosti evropských zemí a Slovensko v druhé polovině, s mírou nezaměstnanosti 5,7 %.

Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15–64letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2019			Rozdíl v p. b. 4. Q 2019 - 4. Q 2018		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	2,1	1,8	2,4	0,0	0,2	-0,2
Polsko	2,9	2,7	3,2	-1,0	-1,0	-0,9
Německo	3,1	3,5	2,7	-0,1	0,0	-0,2
Malta	3,3	3,1	3,5	-0,3	-0,7	0,1
Nizozemsko	3,3	3,4	3,2	-0,2	0,0	-0,4
Maďarsko	3,4	3,2	3,5	-0,2	-0,4	-0,2
Spojené království	3,7	3,8	3,5	-0,2	-0,2	-0,3
Rumunsko	4,0	4,6	3,3	-0,2	-0,1	-0,4
Slovinsko	4,0	3,6	4,6	-0,4	-0,4	-0,2
Bulharsko	4,1	4,4	3,8	-0,6	-0,6	-0,6
Estonsko	4,2	3,8	4,7	-0,2	0,0	-0,3
Rakousko	4,2	4,3	4,1	-0,5	-0,7	-0,3
Irsko	4,6	4,8	4,3	-0,9	-0,7	-1,1
Dánsko	5,1	4,8	5,3	-0,1	-0,4	0,1
Belgie	5,2	5,7	4,6	-0,6	-0,5	-0,7
Slovensko	5,7	5,4	6,1	-0,4	-0,2	-0,7
Lucembursko	5,8	5,7	5,9	0,5	0,6	0,4
Lotyšsko	6,2	6,5	5,8	-0,8	-1,1	-0,6
Finsko	6,2	6,7	5,6	0,1	0,2	0,0
EU28	6,3	6,0	6,5	-0,4	-0,5	-0,5
Kypr	6,5	6,0	7,1	-1,2	-1,8	-0,6
Švédsko	6,5	6,5	6,5	0,5	0,2	0,7
Litva	6,6	7,6	5,6	0,5	1,0	-0,1
Portugalsko	6,9	6,2	7,7	0,0	-0,1	0,2
Chorvatsko	7,3	7,4	7,1	-1,4	-0,5	-2,4

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Francie	8,4	8,6	8,3	-0,7	-0,4	-0,9
Itálie	10,1	8,9	11,7	-0,9	-1,3	-0,5
Španělsko	13,9	12,3	15,6	-0,6	-0,7	-0,7
Řecko	16,9	14,0	20,7	-1,9	-0,8	-3,2

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají ve státech jižní Evropy. Řecko ve 4. čtvrtletí vykazovalo nezaměstnanost 16,9 %. V Řecku je stále více než pětina žen ve věku 15–64 let, které by mohly pracovat, ale jsou nezaměstnané.

Meziroční pokles celkové míry nezaměstnanosti v průměru za země EU28 činí 0,4 procentního bodu. Téměř ve všech zemích se míra nezaměstnanosti meziročně snížila. Větší meziroční pokles v nezaměstnanosti evidují Řecko, Chorvatsko a Kypr. Naopak meziroční zvýšení míry nezaměstnanosti bylo ve 4. čtvrtletí v Lucembursku, ve Švédsku a Litvě.

Klesla také průměrná nezaměstnanost mladých ve věku 15–24 let

Zejména demografický vývoj má v současné době vliv na nezaměstnanost mladých ve věku 15–24 let. Z meziročního porovnání vyplývá pokles průměrné míry nezaměstnanosti mladých v členských zemích EU. Míra nezaměstnanosti mladých ve věku 15–24 let je v evropských zemích nejčastěji dvojnásobně, ale i vícekrát vyšší než nezaměstnanost osob v produktivním věku. Problémem je to zejména v zemích s vyšší celkovou nezaměstnaností. Vyšší je převážně nezaměstnanost mladých mužů než žen. Pro tuto věkovou skupinu je však třeba vzít v potaz, že do situace v nejmladších skupinách produktivního věku i z genderového pohledu zasahuje skutečnost, že podstatná část se zatím připravuje ve školách na výkon budoucího povolání, a nejsou tedy aktivními.

Z dostupných údajů vyplývá, že největší nezaměstnanost mladých lidí měli v Řecku (34,0 %), ve Španělsku (30,5 %) a v Itálii (29,4 %). První pořadí s nejnižší celkovou nezaměstnaností mladých si stále udržuje Německo (5,1 %), zde byla i nejnižší míra nezaměstnanosti mladých žen, která činila 4,1 %. Česká republika se ve 4. čtvrtletí 2019 umístila na druhou pozici s nejnižší mírou nezaměstnanosti 15–24letých, když těch, kteří by chtěli pracovat a nepracují, bylo 5,3 procent. V ČR je pak také nejnižší nezaměstnanost u mladých mužů, míra nezaměstnanosti mužů u nás dosahovala v posledním čtvrtletí minulého roku 4,6 %.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15–24letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2019		
	celkem	muži	ženy
Německo	5,1	6,0	4,1
Česká republika	5,3	4,6	6,3
Nizozemsko	6,9	7,7	6,0
Polsko	7,9	7,5	8,3

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Rakousko	8,3	9,2	7,1
Estonsko	8,5 ^(u)	:(^(u)	:(^(u)
Malta	8,5 ^(u)	10,7 ^(u)	:(^(u)
Slovinsko	8,7 ^(u)	9,1 ^(u)	8,4 ^(u)
Bulharsko	9,1	10,2 ^(u)	:(^(u)
Dánsko	9,6	10,0	9,2
Irsko	9,6	10,7	8,4
Lotyšsko	10,1	:(^(u)	:(^(u)
Spojené království	10,8	12,3	9,2
Maďarsko	12,2	12,7	11,5
Finsko	13,9	15,2	12,6
EU28	14,0	14,5	13,5
Litva	14,3	17,4	10,7 ^(u)
Belgie	14,6	16,3	12,7
Kypr	16,0	15,9	16,0
Lucembursko	16,4 ^(u)	:(^(u)	:(^(u)
Slovensko	17,1	14,5	21,6
Švédsko	17,1	18,6	15,6
Rumunsko	18,5	19,0	17,7
Portugalsko	19,5	15,5	23,9
Francie	21,1	21,9	20,1
Chorvatsko	21,6 ^(u)	18,6 ^(u)	26,3 ^(u)
Itálie	29,4	27,1	32,7
Španělsko	30,5	29,3	32,1
Řecko	34,0	32,0	36,3

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

^(u) - nízká spolehlivost

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle

Při meziročním poklesu celkové nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti – v průměru za EU28 meziročně také snížil o 2,3 p. b. na 40,1 %. Nad tímto průměrem je devět států Unie s vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných. Tento problém s dlouhodobě nezaměstnanými mají v Řecku, na Slovensku, v Itálii, Bulharsku, ve Slovinsku, na Maltě, v Belgii, Portugalsku a v Rumunsku.

Ve většině zemí se v 4. čtvrtletí 2019 podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných 1 rok a déle) meziročně snížil. V České republice se podíl nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně snížil o 2,9 p. b. (na 28,6 %). V ČR se podíl dlouhodobě nezaměstnaných snížil především u žen a tím se dostává v seznamu seřazeném od nejnižšího podílu dlouhodobě nezaměstnaných žen mezi sledovanými evropskými státy na sedmé místo.

Dlouhodobá nezaměstnanost je stále problémem zejména v Řecku (71,8 %), na Slovensku (58,8 %), v Itálii (56,6 %) a v Bulharsku (53,2 %), kde už dlouhodobě nepracuje více

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

než polovina z celkového počtu nezaměstnaných. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných mají severské státy Švédsko (16,5 %), Estonsko (17,0 %) a Dánsko (18,9 %).

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15–64 let (v %)

Země	4. čtvrtletí 2019			Rozdíl v p. b. 4. Q 2019 - 4. Q 2018		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	71,8	70,1	73,3	2,7	3,9	1,9
Slovensko	58,8	61,7	55,8	-1,9	-1,6	-2,4
Itálie	56,6	55,7	57,5	0,5	-0,7	1,7
Bulharsko	53,2	52,8	53,8	-8,9	-9,6	-7,8
Slovinsko	43,2	40 ^(u)	46 ^(u)	3,9	1,0 ^(u)	6,4 ^(u)
Malta	43,0	54,4 ^(u)	:(^{u)}	-5,2	-2,2 ^(u)	:(^{u)}
Belgie	42,7	40,5	45,7	-4,8	-9,4	1,3
Portugalsko	41,6	43,2	40,3	1,3	0,0	2,5
Rumunsko	40,5	40,7	40,3	-6,0	-8,2	-2,2
EU28	40,1	39,8	40,5	-2,3	-2,8	-1,7
Francie	39,5	41,6	37,2	-1,7	-0,6	-3,0
Španělsko	37,0	33,5	40,2	-2,6	-3,9	-1,3
Irsko	36,6	39,1	33,4	-2,7	-5,6	0,3
Německo	36,5	38,2	33,8	-5,5	-5,2	-6,1
Chorvatsko	32,7	35,3 ^(u)	29,5 ^(u)	-4,4	-4,3 ^(u)	-5,1 ^(u)
Litva	32,5	32,0	33,2	3,5	1,2	6,2
Lotyšsko	30,7	35,3	25,7	-13,4	-15,5	-10,5
Kypr	30,4	30,3	30,5	-1,6	0,3	-3,7
Nizozemsko	28,7	27,8	29,6	-5,0	-4,6	-5,6
Česká republika	28,6	32,2	25,1	-2,9	0,2	-6,0
Maďarsko	27,4	29,0	25,6	-8,7	-7,9	-9,5
Rakousko	25,5	26,7	24,1	-0,4	1,9	-3,2
Polsko	22,9	24,2	21,5	-4,0	-2,4	-5,8
Spojené království	22,9	25,3	20,1	-3,7	-4,8	-2,4
Finsko	20,6	22,2	18,4	-3,4	-5,3	-1,2
Lucembursko	19,0 ^(u)	22,4 ^(u)	:(^{u)}	-4,0 ^(u)	:(^{u)}	:(^{u)}
Dánsko	18,9	20,3	17,4	-1,3	1,6	-4,4
Estonsko	17,0 ^(u)	:(^{u)}	:(^{u)}	-0,2 ^(u)	:(^{u)}	:(^{u)}
Švédsko	16,5	17,0	15,9	0,9	-1,5	3,8

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici
(^u) - nízká spolehlivost

Kontakt

Ilona Mendlová
Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí
Tel.: 274 054 380
E-mail: ilona.mendlova@czso.cz

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz